

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	7So/51/2013
Identifikačné číslo spisu:	7012200939
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Závadská
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:7012200939.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľky E. T. bytom T. zastúpenej Mgr. Monikou Dunčákovou, advokátkou so sídlom Košice, Štúrova č. 20, proti odporkyni Sociálnej poisťovni v Bratislave, Ul. 29. augusta 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 1. februára 2013, č. k. 7Sd/56/2012-52, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu Košiciach z 1. februára 2013, č. k. 7Sd/56/2012-52 m e n í tak, že rozhodnutie odporkyne z 10. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX z r u š u j e a vec jej vracia na ďalšie konanie.

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania vo výške 268,40 €, do rúk Mgr. Moniky Dunčákovej, advokátky so sídlom Košice, Štúrova č. 20, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 1. februára 2013, č. k. 7Sd/56/2012-52, potvrdil rozhodnutie z 10. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX, ktorým podľa § 73, § 112 ods. 4, § 274 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) odporkyňa naďalej s účinnosťou od 13. júna 2012 navrhovateľke ponechala invalidný dôchodok vo výške 283,40 € mesačne s odôvodnením, že podľa záverov posudku posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice z 13. júna 2012 má navrhovateľka v porovnaní so zdravou fyzickou osobou pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o 60 %.

V odôvodnení uviedol, že rozsah zdravotného poškodenia navrhovateľky bol dostatočne preukázaný závermi posudkov posudkových orgánov sociálneho poistenia a nezistil žiadne dôvody, ktoré by spochybnili správnosť, úplnosť, odbornú úroveň a objektívnosť ich zhodných záverov pri posudzovaní jej invalidity spochybnili. Posudkoví lekári vo všetkých posudkoch konštatovali, že rozhodujúcim

zdravotným postihnutím navrhovateľky sú duševné choroby a poruchy správania, označené v kapitole V, položka č. 3b/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení s rozsahom 50 % miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, teda na dolnej hranici rozpätia od 50 % do 80 %, ktorú zvýšili o 10 % z dôvodu iného zdravotného postihnutia, čo spolu predstavuje 60 % mieru poklesu u navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť. Uviedol tiež, že navrhovateľka predloženými listinnými dôkazmi nepreukázala, že jej zdravotný stav odôvodňuje vyššiu mieru poklesu. K námietke navrhovateľky, že posudkoví lekári, ktorí podali posudky o jej invalidite, nie sú odborníci z tých medicínskych odborov, ktoré sú u nej dominujúce, považoval súd za potrebné uviesť, že právne postavenie a posudková činnosť posudkových lekárov je upravená zákonom, pričom ich posudky v dávkových veciach podľa zákona o sociálnom poistení majú rovnakú právnu hodnotu, ako znalecký posudok vypracovaný znalcom. Preskúmané rozhodnutie odporkyne z 10. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX, na základe ktorého navrhovateľke od 13. júna 2012 patrí invalidný dôchodok v sume 283,40 € mesačne, je preto v súlade so zákonom a zisteným skutkovým stavom, z ktorých dôvodov ho potvrdil ako správne. Krajský súd náhradu trov konania navrhovateľke nepriznal s odôvodnením, že v konaní nebola úspešná.

Proti rozsudku krajského súdu podala navrhovateľka odvolanie. Navrhla napadnutý rozsudok prvostupňového súdu v celom rozsahu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie z dôvodu, že nesprávne právne posúdil vec a taktiež z dôvodu, že napadnuté rozhodnutie súdu nie je riadne odôvodnené. Namietala, že z rozsudku krajského súdu nevyplývajú dôvody, pre ktoré jej odporkyňa stanovila mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 50 %, teda na dolnej hranici rozpätia (medzi 50 % - 80 %), stanoveného v prílohe č. 4 zákona o sociálnom poistení pre jej rozhodujúce zdravotné postihnutie za hlavnú diagnózu depresívna porucha ťažšieho stupňa a generalizovaná úzkostná porucha. Uviedla, že súd sa riadne nevysporiadal s jej námietkami a neodôvodnene akceptoval právny názor odporkyne, že zákon zveruje posudkovým lekárom sociálnej poisťovne posudzovanie zdravotného stavu účastníkov konania výlučne posudkovým lekárom.

Odporkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žiadala napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť ako vecne správny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP v spojení s § 250s OSP), bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky je potrebné vyhovieť.

Podľa § 71 ods. 3 zákona o sociálnom poistení pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje porovnaním telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti poistenca s dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom a telesnej schopnosti, duševnej schopnosti a zmyslovej schopnosti zdravej fyzickej osoby.

Podľa § 71 ods. 6 až 8 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných postihnutí.

Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nesčítavajú.

Mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa ods. 6 možno zvýšiť o 10 %, ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť. Na určenie zvýšenia hodnoty sa vychádza z predchádzajúceho výkonu zárobkovej činnosti, dosiahnutého vzdelania, skúsenosti a schopnosti rekvalifikácie. Obdobne to platí, ak pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť je dôsledkom viacerých zdravotných postihnutí podmieňujúcich dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľke bol priznaný invalidný dôchodok rozhodnutím odporkyne z 15. júna 2011 číslo XXX XXX XXXX vo výške 274,30 € mesačne s účinnosťou od 24. mája 2011, lebo

podľa záverov odborného posudku MUDr. C.j, posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice z 24. mája 2011, je navrhovateľka invalidná pre rozhodujúce zdravotné postihnutie, ktorým sú choroby podporného a pohybového aparátu podľa kap. XV. pol. 3c/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 45 % bez navýšenia pre iné zdravotné postihnutia.

Zo záverov posudku MUDr. S. posudkovej lekárky sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky Košice z 13. júna 2012 vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľky má za následok pokles miery jej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 50 % podľa kap. V, pol. 3b/ prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení pre rozhodujúce zdravotné postihnutie, ktorým sú duševné choroby a poruchy správania. Za iné zdravotné postihnutia, najmä vertebrogénne ťažkosti bola miera poklesu navýšená 10 %, celkom má navrhovateľka mieru schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zníženú o 60 % od 13. júna 2012. Na základe tohto posudku odporúča rozhodnutím z 10. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX, dospela k záveru, že navrhovateľka je naďalej invalidná a od 13. júna 2012 jej patrí invalidný dôchodok vo výške 283,40 € mesačne.

V návrhu na preskúmanie tohto rozhodnutia navrhovateľka namietala, že z posudku z 13. júna 2012 nie je zrejmé, z akého dôvodu jej posudková lekárka MUDr. S. určila za hlavnú diagnózu, ktorou je depresívna porucha ťažkého stupňa a generalizovaná úzkostná porucha, pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 50 %, teda len na dolnej hranici rozpätia (50 % až 80 %). Uviedla, že v súvislosti s depresívnou poruchou ťažkého stupňa trpí symptómami ako napr. nálada depresívna neodkloniteľná, apatia, nespavosť, inhibované psychomotorické tempo, pokles záujmov, emočná labilita, znížená frustračná tolerancia, neistota, výrazné napätie, úzkostné prežívanie, sociálne stiahnutie, suicídálne tendencie, bradypsychia, (t. j. útlm psychickej a telesnej aktivity, oslabená pamäť, intelektové funkcie, emočná aktivita, pomalá chôdza). Vzhľadom na uvedené symptómy depresívnej poruchy ťažkého stupňa, nie je predpoklad zlepšenia jej stavu a trpí na endogénny závažný zdravotný stav.

Na základe podaného opravného prostriedku zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdila tá istá posudková lekárka 20. septembra 2012 a neskôr 15. októbra 2012 MUDr. I. posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia, vysunuté pracovisko v Košiciach. V závere svojho posudku MUDr. T. uviedol, že navrhovateľka bola roky liečená v ambulantnej liečbe pre depresívnu chorobu stredne ťažkého stupňa. Na základe jediného ambulantného nálezu zatriedenie podľa kap. V, pol. 3b/ s dolnou hranicou percentuálneho rozpätia (50-80%) je z posudkového hľadiska pre navrhovateľku veľmi priaznivé a posudkovo nie najsprávnejšie. Navýšenie rozhodujúceho zdravotného postihnutia pre iné zdravotné postihnutie, vyplývajúce z pohybového ústrojenstva, je už posudkovo správne. Ponechal celkovú mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľky 60 %.

Odvolací súd vzhľadom na rozličné stanoviská účastníkov k rozhodujúcemu zdravotnému postihnutiu navrhovateľky - posudkový lekár ústredia ho označil ako depresívnu chorobu stredne ťažkého stupňa a že až posledné ambulantné vyšetrenie z mája 2012 konštatuje recidivujúcu depresívnu poruchu ťažkého stupňa, pričom zatriedenie podľa kap. V, pol. 3b/ s dolnou hranicou percentuálneho rozpätia (50-80 %) považoval pre navrhovateľku z posudkového hľadiska za veľmi priaznivé a nie najsprávnejšie a navrhovateľka v odvolaní hovorí o hlavnej diagnóze depresívnej poruche ťažkého stupňa a generalizovanej úzkostnej poruche, ako aj vzhľadom na významný odstup času od posledného posúdenia zdravotného stavu navrhovateľky posudkom posudkového lekára, ústredia z 15. októbra 2012, považoval za potrebné po zadovážení nových vyšetrení doplniť dokazovanie zadovážením ďalšieho posudku o zdravotnom stave navrhovateľky, v ktorom bude presvedčivo zistený zdravotný stav navrhovateľky, jej rozhodujúce zdravotné postihnutie a k nemu stanovená zodpovedajúca miera poklesu s potrebným odôvodnením (§ 209 ods. 1 a 4 zákona o sociálnom poistení). Tiež bude v ďalšom konaní treba zistiť aj ostatné ochorenia, ktoré nie sú rozhodujúcim zdravotným postihnutím, ale svojou podstatou ovplyvňujú funkčný stav organizmu navrhovateľky v záujme navýšenia miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok prvostupňového súdu podľa § 220 OSP zmenil tak, že zrušil rozhodnutie odporkyne z 10. júla 2012 číslo XXX XXX XXXX a vrátil vec odporkyni na doplnenie dokazovania a nové rozhodnutie, v ktorom uvedie aj spôsob výpočtu invalidného dôchodku vo výške 283,40 € podľa zákona č. 100/1988 Zb., v znení neskorších predpisov, pretože iba tak môže navrhovateľka zistiť, či o jej nárokoch bolo odporkyňou rozhodnuté.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 OSP a § 224 ods. 1 OSP a úspešnej navrhovateľke podľa § 11 ods. 4 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal náhradu trov konania za tri úkony právnej služby pred prvostupňovým súdom, a to za prevzatie veci a prípravu, ako aj za spísanie návrhu po 58,69 € + 7,63 €, teda celkom 66,32 € x 2, ďalej za účasť na pojednávaní 1. februára 2013 sumu 60,07 € + 7,81 € režijný paušál a za spísanie odvolania 60,07 € + 7,81 €, spolu 268,40 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok